

rem qui gerit, ipse non sentit. Sed & hæc aliqua differentia signanda sunt. In M. Ciceronis monumentis inuenitur, vnguenta gratiora esse quæ terrâ, quàm quæ crocum sapiant. Quando etiam corruptissimo in genere magis tamen iuuat quædam ipsius vitij seueritas. Sed quosdam crassitudo maxime delectat, spissum appellantes: liniq; iam non solû perfundi vnguentis gaudent. Vidimus etiam vestigia pedum tingi: quod M. Othonem monstrasse Neroni principi ferebant. Quæso vt qualiter sentiretur iuuaretq; ab ea parte corporis? Necnon aliquem ex priuatis audiuimus iussisse spargi parietes balnearum vngueto, atq; Caium principem solia temperari. Ac ne principale videatur hoc bonum, & postea quædam ex seruis Neronis. Maxime tamen mirum est, hanc gratiam penetrasse & in castra. Aquilæ certe ac signa, puluerulenta illa & custodijs horrida, inunguntur festis diebus: vtinamq; dicere possemus, quis primus instituisset. Ita est, nimirum hac mercede corrupta terrarum orbem deuicere aquilæ. Ista patrocina quarimus vitij, vt per hoc ius sumantur sub casside vnguenta. Quando id primum ad Romanos penetrauerit, non facile dixerim. Certum est Antiocho rege Asiaq; deuictis, vrbis anno quingentesimo sexagesimo quinto, P. Licinium Crassum, L. Iulium Cæsarem censores edixisse, ne quis venderet vnguenta exotica: sic enim appellauerunt. At hercule iam quidam etiam in potu addunt: tantique amaritudo est, vt odore prodigo fruantur ex vtraque parte corporis. L. Plotium, L. Planci bis consulis censorisue fratrem, proscriptum à triumuiris, in Salernitana latebra vnguenti odore proditum constat. quo dedecore tota absoluta proscriptio est. Quis enim non merito iudicet perisse tales? Cæterum terrarum omnium Aegyptus accommodatissima vnguentis: ab ea Campania est, copia rose.

De palmis, & natura earum, & generibus.

CAP. IIII.

Idea inchyta est vel magis palmis, quarum naturam nunc dicitur. Sunt quidem & in Europa, vulgoq; Italia, sed steriles. Ferunt in maritimis Hispania fructum, verum immitem, dulcem in Africa, sed statim euanescentem. Contra in oriente ex his vna, gētiumq; aliquibus panis: plurimis vero etiã quadrupedum cibus. Quamobrem iure dicuntur externæ. Nulla est in Italia sponte genita, nec in alia parte terrarum, nisi in calida: frugifera vero nusquam, nisi in feruida. Gignitur leui sabulosaq; terra, maiore in parte & nitrosa. Gaudet & riguis: totoq; anno bibere cum amet, anno sifientis. A fimo quidam etiã lædi putant: & Assyriorum pars aliqua, si non riuus misceatur. Genera earum plura: & prima fruticem non excedentia: sterile hunc, aliubi & ipsum fertilem, breuiq; ramorum orbe foliosum. Tectorij vicem hic parietibus plerisque in locis præstat contra aspergines. Procerioribus sylua arbore ex ipsa, foliorum aculeo fruticæte circa totas pectinatim, quas syluestres intelligi necesse est. Incerta ta-

men libidine etiam mitioribus se miscent. Reliquæ teretes atq; proceræ, densis gradatisq; corticum pollicibus vt orbibus, faciles se ad scandendum orientis populis præbent, vtilem sibi arborisq; induujs circum mira pernitate tum homine subeunte. Coma omnis in cacumine: & pomum est, non inter folia, vt in cæteris, sed suis inter ramos palmitibus racemosum, vtraq; natura iuxta atq; pomi. Folia cultrato mucrone, lateribus in sese bifidatis, bellas primum demonstrauere gemmas: nunc ad funes vitiliumq; nexus & capitum leuia vmbacula finduntur. Arboribus, imo potius omnibus quæ terra gignat, herbisq; etiã, utrunq; sexum esse diligentissimi naturæ tradunt. Quod in plenum satis sit dixisse hoc in loco. Nullis tamen arboribus manifestius: Mas in palmitibus floret, femina citra florem germinat tantum spinæ modo. Vtrisque autem prima nascitur pomi caro, postea lignum intus, hoc est semen eius. Argumentum quod parua sine hoc reperiuntur in eodem palmitibus. Est autem oblongum, non vt oliuæ orbiculatum. Præterea casum à dorso puluinata fissura, & in aluo media plerisque; vmbilicatum, unde primum spargitur radix. Seritur autem pronum, & bina iuxta cõposita semina, superq; totidem, quoniã infirma singulis planta est. Quaternæ coalescunt. Multis candidisq; lignum hoc à carnibus discinditur tunicis, alijs corpori adherentibus: laxeq; distans, tantum cacumini filo adheret. Caro maturescit anno. Quibusdam tamen in locis, vt in Cypro, quãquam ad maturitatem non perueniat, grato sapore dulcis est: & folium ibi latius, fructusq; reliquis rotundior. nec vt de uoretur corpus, verum vt expuatur, succo modo expresso. Et in Arabia languide dulces traduntur esse palmæ: quãquam Iuba apud Scenitas Arabas præfert omnibus saporibus, quam vocant dabulan. Cætero non sine maribus gignere feminas sponte edito nemore confirmant, circaq; singulos plures nutare in eum pronas blandioribus comis. Illum erectis hispidum, afflatu *visuq; ipso & puluere etiã reliquas maritare. Huius arbore excisa viduas post sterile scere feminas. Adeoque est Veneris intellectus, vt coitus etiã excogitatus sit ab homine, ex maribus flore ac lanugine, interim vero tantum puluere insperso feminis. Seruntur autem palmæ & trunco, duorum cubitorum longitudine, à cerebro ipso arboris viridi fissuris diuiso atque defosso. Et ab radice auulsa vitalis est satus, & ramorum tenerrimis. In Assyria, ipsa quoq; arbor strata in solo humido tota radicatur, sed in frutices, non in arborem. Ergo plantaria instituunt, anniculasq; transferunt, & iterum bimas. Gaudent enim mutatione sedis, verna alibi, in Assyria autem circa canis ortum. Nec ferro attingunt ibi nouellas, sed religant comas, vt in altitudinem exeant. Robustas deputant crassitudinis gratia, semipedales ramorum relinquentes truncos, qui decisi alibi necant matrem. Diximus falsum ab his solum diligi. Ergo vbi non est tale, saltem aspergunt, non radicibus, sed longius paulo. Quædam

* visuq;